

Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu

5 Ekim 2010

İÇİNDEKİLER

Derecelendirme Sonucu ve Özeti	3
Derecelendirme Metodolojisi	5
Şirket Hakkında	6
1.KISIM: PAY SAHİPLERİ	10
Pay sahipliği haklarının kullanımının kolaylaştırılması	10
Bilgi alma ve inceleme hakları	11
Azınlık hakları	11
Genel kurula katılım hakkı	12
Oy hakkı	13
Kâr payı hakkı.	13
Payların devri	13
Pay sahiplerine eşit işlem ilkesi	13
2. KISIM: KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK	14
Kamuyu aydınlatma esasları ve araçları	14
Şirket ile pay sahipleri, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler arasındaki ilişkilerin kamuya açıklanması	15
Kamunun aydınlatılmasında periyodik mali tablo ve raporlar	16
Bağımsız denetimin işlevi	16
Ticari sır kavramı ve içerden öğrenenlerin ticareti	16
Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler	17
3. KISIM: MENFAAT SAHİPLERİ	18
Menfaat sahiplerine ilişkin şirket politikası	18
Menfaat sahiplerinin şirket yönetimine katılımının desteklenmesi.	19
Şirket mal varlığının korunması	19
Şirketin insan kaynakları politikası	20
Müşteriler ve tedarikçilerle ilişkiler	20
Etik kurallar	21
Sosyal sorumluluk	21
4. KISIM: YÖNETİM KURULU.	23
Yönetim kurulunun temel fonksiyonları	23
Yönetim kurulunun faaliyet esasları ile görev ve sorumlulukları	24
Yönetim kurulunun oluşumu ve seçimi	24
Yönetim kuruluna sağlanan mali haklar	25
Yönetim kurulunda oluşturulan komitelerin sayı, yapı ve bağımsızlığı	25
Yöneticiler	26
Notların Anlamı	27

Derecelendirme Sonucu ve Özeti

TÜPRAŞ TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş. (TUPRS)

SAHA
Kurumsal Yönetim Notu:

8.56

İrtibat:

S. Suhan Seçkin
suhan@saharating.com
Ali Perşembe
apersembe@saharating.com
M. Metin Tosun
mtosun@saharating.com

ANA BÖLÜMLER: Ort. 85.58

Pay Sahipleri : 84.76

Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık : 91.17

Menfaat Sahipleri : 98.21

Yönetim Kurulu : 70.98

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

YÖNETİCİ ÖZETİ

Tüpraş Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (Tüpraş), şirketimizce yapılan Kurumsal Yönetim Derecelendirme çalışmasının sonucunda **8.56** notu ile derecelendirilmiştir. Bu çalışmanın ayrıntıları, raporun devam eden bölümlerinde ana ve alt başlıklar halinde yer almaktadır. Derecelendirme metodolojimizin (Bkz. sayfa 5) temelini Sermaye Piyasası Kurulu "Kurumsal Yönetim İlkeleri" oluşturmaktadır. Bu ilkelerin ana başlıklarına ait notlar da ayrı ayrı açıklanmıştır.

Tüpraş'ın, kurumsal yönetim risklerini belirleme ve bu riskleri yönetme yolunda önemli adımlar atmış olduğu ve gerekli süreç ve önlemlerin alınmasında hayli mesafe kaydettiği gözlemlenmiştir. Buna karşılık, Sermaye Piyasası Kurulu "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ne tam uyum yolunda belirli konularda bazı iyileştirmelere gerek olduğu tespit edilmiştir.

Pay Sahipleri başlığı altında **8.48** alan **TÜPRAŞ**'ın hissedarların oy haklarına bir üst sınır getirilmemiş olması, pay sahipleriyle ilişkiler biriminin mevcudiyeti, şeklen ve uygulamada etkin bir genel kurul ve kâr dağıtım sürecinin yerleşik olması, olumlu noktalar olarak göze çarparken; yönetim kuruluna aday gösterme hakkında "C" grubu hissedarın imtiyazının varlığı ve birikimli oy sisteminin benimsenmemiş olması, özel denetçi atanması konusunda düzenleme yapılmayışı iyileştirme gereken

alanlardır. Şirketin “Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Plânlama” biriminin inisiyatifli davranması, şirketin konu üzerindeki duyarlılığının ve gelecekte yapılabilecek iyileştirmelerin de bir göstergesidir.

TÜPRAŞ, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffalık başlığı altında **9.12** almıştır. Şirketin, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri’nin Kamuyu Aydınlatma maddesinde belirtilen bilgi ve belgelerin yer aldığı kapsamlı bir internet sitesi mevcuttur ve hemen her türlü iletişim olanağı kullanılarak kamuya açıklanan önemli olay ve gelişmeler Sermaye Piyasası Kanunu ve İMKB mevzuatına tamamen uymaktadır. Buna mukabil, şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahiplerinin dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak suretiyle kamuya açıklanmaması bu başlık altındaki düzenlemelere açık alanlardan biri olarak göze çarpmaktadır.

Şirket, **9.82** aldığı **Menfaat Sahipleri** başlığı altında, özellikle şirket politikası, şirket mal varlığının korunması, insan kaynakları politikası, müşteri ve tedarikçilerle ilişkiler ile sosyal sorumluluk alanlarında Sermaye Piyasası Kurulu “Kurumsal Yönetim İlkeleri”ne büyük ölçüde uyum sağlamıştır. Şirketin, Enerji Piyasası Denetleme Kurulu ve Uluslararası Enerji Ajansı gibi kurumların düzenleme ve denetleme kistaslarına uyma yükümlülüğü, menfaat sahipleri açısından da olumlu sonuçlar doğurmaktadır. Özellikle, düzenli bir şekilde çalışan hukuk departmanı, ilgili kişiler ile yapılan sözleşmelerin kapsam ve içerikleri, insan kaynakları departmanının teşkili ile çalışma kâğıtları ve sosyal sorumluluk alanında uygulanmış ve uygulanmakta olan projeler bu olumlu neticeye varmamızda etkili olmuştur.

Yönetim Kurulu başlığından **7.10** alan TÜPRAŞ Yönetim Kurulu’nun misyon ve vizyonunun açık ve net bir şekilde belirlenmiş olması; kurulun, işinin ehli, etik değerlere sahip, bilgili ve deneyimli kişilerden oluşması; Genel Müdür hariç, kurul üyelerinin hiçbirinin icracı olmaması olumlu unsurlardır. Buna karşılık, kurulda ve dolayısıyla komitelerde bağımsız üye bulunmaması, ve birikimli oy sisteminin uygulanmayışı bu başlık altında önemli iyileştirmelere gerek duyulduğunun altını çizmektedir.

ÇEKİNCELER

Bu Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri baz alınarak, hem Tüpraş Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. işbirliğiyle sağlanan ve hem de Tüpraş Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.’nin kamunun kullanımına açık olarak yayınladığı bilgilere dayanılarak Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. tarafından hazırlanmıştır.

Bu rapor Saha A.Ş. analistleri tarafından eldeki bilgi ve verilerin iyi niyet, bilgi birikimi ve deneyim ile çözümlenmesinden sonra ortaya çıkmış olup, kurumların hissedar haklarına verdikleri önemin, kamuyu aydınlatma faaliyetlerinin, menfaat sahipleri ile ilişkilerinin ve yönetim kurullarının genel kredibilitesi hakkında bir görüştür. Derecelendirme notu ise, derecelendirilen şirketin menkul kıymetleri için asla bir al/sat önerisi olamayacağı gibi, belli bir yatırımcı için o yatırım aracının uygun olup olmadığı hakkında bir yorum da değildir. Bu sonuçlar esas alınarak doğrudan veya dolaylı olarak uğranabilecek her türlü maddi/manevi zararlardan ve masraflardan Saha A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu yorumların üçüncü şahıslara yanlış veya eksik aksettirilmesinden veya her ne şekilde olursa olsun doğacak ihtilaflar da Saha A.Ş. analistlerinin sorumluluğu altında değildir.

Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. bağımsızlık, tarafsızlık, şeffaflık ve analitik doğruluk ilkeleriyle hareket eder ve davranış kuralları olarak IOSCO (Uluslararası Sermaye Piyasaları Komisyonu)’nun kurallarını aynen benimsemiş ve web sitesinde yayınlamıştır (www.saharating.com).

© 2006, Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme A.Ş. Bütün hakları saklıdır. Bu Kurumsal Yönetim Derecelendirme raporunda sunulan bilgilerin, Saha A.Ş.’nin ve Tüpraş Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.’nin izni olmaksızın yazılı veya elektronik ortamda basılması, çoğaltılması ve dağıtılması yasaktır.

Derecelendirme Metodolojisi

Saha Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.'nin kurumsal yönetim derecelendirme metodolojisi, Sermaye Piyasası Kurulu'nun Temmuz 2003 tarihinde yayınladığı ve daha sonra Şubat 2005 tarihinde revize ettiği "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ni baz alır.

Bu ilkeler, Dünya Bankası, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ve bu iki örgütün özel sektör temsilcilerinin katılımı ile birlikte oluşturduğu Global Kurumsal Yönetim Forumu (GCGF) öncü çalışmaları temel alınarak, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kurulan komiteye Sermaye Piyasası Kurulu'nun, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın ve Türkiye Kurumsal Yönetim Forumu'nun uzmanları ve temsilcileri dahil edilerek, bir çok akademisyen, özel sektör temsilcisi, kamu kuruluşları ile çeşitli meslek örgütlerinin görüş ve önerileri dikkate alındıktan sonra ülke koşullarına göre uyarlanmıştır.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan ana prensipler "uygula, uygulamıyorsan açıkla" prensipleridir. Ancak bu prensiplerin bazıları tavsiye niteliğindedir ve uygulanıp uygulanmaması isteğe bağlıdır. Ancak, bu İlkelerde yer alan prensiplerin uygulanıp uygulanmadığına; uygulanmadı ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ve gelecekte şirketin yönetim uygulamalarında İlkelerde yer alan prensipler çerçevesinde bir değişiklik yapma plânının olup olmadığına ilişkin açıklamaya, yıllık faaliyet raporunda yer verilmesi ve ayrıca kamuya açıklanması gerekmektedir.

İlkeler; pay sahipleri, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık, menfaat sahipleri, yönetim kurulu olmak üzere dört ana bölümden oluşmaktadır.

Bu İlkeler baz alınarak SAHA Kurumsal Yönetim Derecelendirme metodolojisi 330 mertebesinde alt kriter belirlemiştir. Her bir kriter, derecelendirme sürecinde, şirket yöneticileri tarafından sağlanan ve kamunun kullanımına açık şirket bilgileri kullanılarak değerlendirilir. Bu kriterlerin bazıları basit bir Evet/Hayır yanıtıyla skorlanabildiği gibi, bazıları daha ayrıntılı açıklamaları gerektirir.

Derecelendirme notları 1 (en zayıf) ilâ 10 (en güçlü) arasında verilir. En yüksek (10) dereceyi elde edebilmek için şirketlerin SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne tam uyum göstermiş olması gerekir (notların daha ayrıntılı bir açıklaması için bu raporun son bölümüne bakınız).

Toplam derecelendirme notunu belirlemede her bir ana bölüm için SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne paralel olarak aşağıdaki ağırlıklar kullanılır:

Pay Sahipleri: %25

Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık: %35

Menfaat Sahipleri: %15

Yönetim Kurulu: %25

Metodolojimizde her bir ana bölümün alt başlıklarına ağırlık tahsis edilip değerlendirme yapıldıktan sonra nihai "toplam" derecelendirme notuna ulaşılır. Bunun için, her bir bölüme verilen not belirlenmek suretiyle ilân edilerek "İlkeler"e uyum düzeyi ayrıntılı olarak tespit edilmiş olur.

Şirket Hakkında

Tüpraş Türkiye Petrol Rafineleri A.Ş.	
	YÖNETİM KURULU BAŞKANI Ömer M. KOÇ GENEL MÜDÜR Yavuz ERKUT
41790 Petrol Cad., Körfez, Kocaeli www.tupras.com.tr	Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Plânlama Müdürü T. Tuncay ÖNBİLGİN Tel: (0 262) 316 32 69 Fax: (0 262) 316 30 10 tuncayonbilgin@tupras.com.tr

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500 milyon TL, ödenmiş sermayesi ise 250,4 milyon TL'dir. 2009 yılında herhangi bir sermaye artışı olmamıştır.

Şirket **"TUPRS"** kodu ile 1991 yılından itibaren İMKB Ulusal Pazarı'nda işlem görmeye başlamıştır. Tüpraş, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda İMKB Ulusal 100 (XU100), İMKB Ulusal 50 (XU50), İMKB Ulusal 30 (XU30), İMKB Ulusal Sınai (XUSIN) ve İMKB Kimya, Petrol, Plastik (XKMYA), ISE Kocaeli (XSKOC) ve İMKB Kurumsal Yönetim (XKURY) endekslerine dahil bulunmaktadır. Ayrıca şirket hisseleri (GDR) Londra Menkul Kıymetler Borsası'nda da işlem görmektedir.

2005 yılına kadar kamuya ait olan %51 oranındaki hissenin blok satışı için ÖİB (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı) tarafından 12 Eylül 2005 tarihinde yapılan ihaleyi, 4 milyar 140 milyon ABD doları ile Koç-Shell Ortak Girişim Grubu kazanmış ve Özelleştirme Yüksek Kurulu, 7 Kasım 2005 tarihinde ihale sonucunu onaylamıştır. Koç Holding 26 Ocak 2006 tarihinde Hisse Satış Sözleşmesi'ni imzalayarak hisse devrini gerçekleştirmiştir.

Şirketin Sermaye Yapısı		
Ortakların Ünvanı	Pay Tutarı (TL)	Pay Yüzdesi
Enerji Yatırımları A.Ş.	127.713.792,22	% 51
ÖİB	0,01	
Halka açık kısım	122.705.407,77	% 49
	250.419.200,00	% 100

ÖİB ihale şartnamesinin gereği olarak, Tüpraş hisselerini devralmak üzere kurulan Enerji Yatırımları A.Ş.'nin ortaklık yapısı, aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

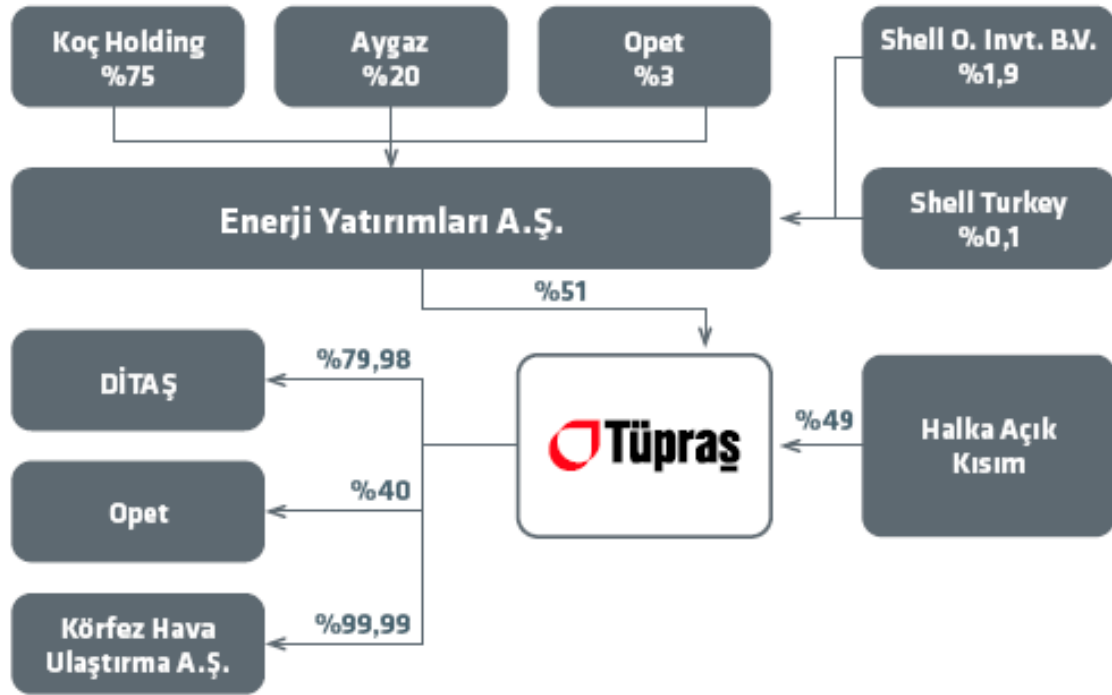
Ana Ortağın (Enerji Yatırımları A.Ş.) Sermaye Yapısı	
Ortakların Ünvanı	Pay Yüzdesi
Koç Holding A.Ş.	% 75,0
Aygaz A.Ş.	% 20,0
Opet Petrolcülük A.Ş.	% 3,0
Shell Overseas Investment B.V.	% 1,9
The Shell Company of Turkey Ltd.	% 0,1

Türkiye'nin rafinaj sektöründeki tek üreticisi olan ve 2006 yılında Koç Topluluğu bünyesine katılan Tüpraş, ülkemizin en büyük sanayi şirkettir. Üretim kompleksleri ve ortaklıklarıyla rafinaj ve dağıtımda hizmet veren Tüpraş, Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacının yaklaşık %70'ini karşılamaktadır.

Avrupa'nın sekizinci, dünyanın otuzuncu büyük rafineri şirketi olan Tüpraş, 28,1 milyon tonluk rafinaj kapasitesiyle Karadeniz ve Akdeniz bölgesinin önemli enerji oyuncularından birisidir.

Şirket dağıtım ve taşımacılık alanlarında yaptığı ortaklıklar sayesinde büyük ölçüde sağladığı dikey entegrasyon ile uzun vadeli risklerini minimize etmektedir. Tüpraş, **dağıtım** ayağında 1.324 istasyonu ve 2009 yıl sonu itibarıyla beyaz ürünlerde %16,6 pazar payıyla üçüncü, siyah ürünlerde ise %26,3 pazar payıyla ikinci büyük akaryakıt dağıtım olan Opet'in %40'ına, **taşımacılık** ayağında ise ham petrol ve petrol ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışında deniz yolu ile taşınmasının yanı sıra, sektörde faaliyet gösteren firmalara aracılık ve liman hizmetleri veren Ditaş'ın %79,98'ine sahiptir.

Bu durumda Tüpraş'ın sermaye ve bağlı ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde gelişmiştir:

DİTAŞ'ın sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

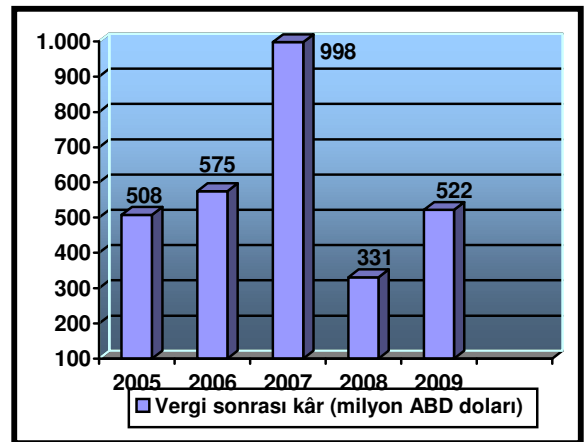
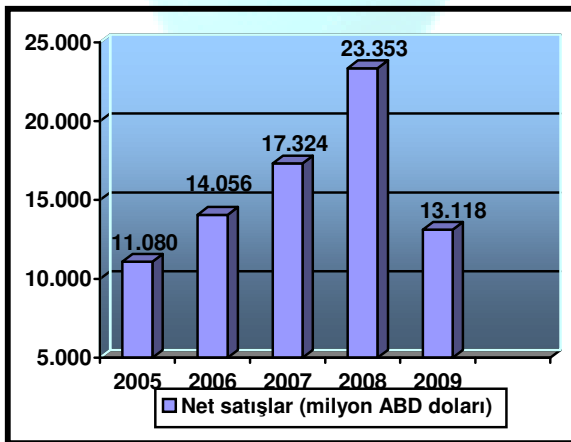
Ditaş'ın Sermaye Yapısı		
Hissedarlar	Sermaye TL	Pay (%)
Tüpraş	7.998.000	79,98
Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı	2.000.000	20,00
Mogaz, Akpa, Demir Export	2.000	0,02
Toplam	10.000.000	100,00

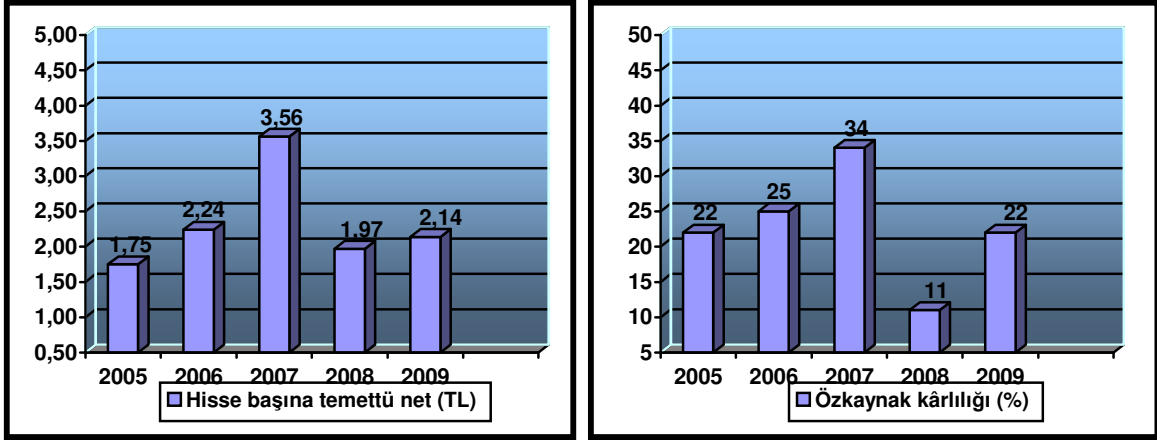
Opet'in sermaye yapısı ise şöyledir:

Opet'in Sermaye Yapısı		
Hissedarlar	Sermaye TL	Pay (%)
Tüpraş	60.000.000	40,00
Fikret Öztürk	29.997.797	19,87
Nurten Öztürk	18.431.700	12,29
Mogaz, Akpa, Demir Export	13.005.000	8,67
Ufuk Öztürk	6.918.847	4,61
Filiz Gürgöze	6.918.847	4,61
Güvenok Tzm.Pet.Nak.ve İnş.Taa.San.Dış Tic. A.Ş.	6.767.629	4,51
Ali Şafak Öztürk	6.154.994	4,11
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş.	1.995.000	1,33
Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.	7	0,00
Koç Yapı Malzemeleri Tic. A.Ş.	7	0,00
Toplam	150.000.028	100,00

TÜPRAŞ YÖNETİM KURULU	
İsim	Görevi
Mehmet Ömer KOÇ	Başkan
Mustafa Vehbi KOÇ	Başkan Vekili
Rahmi Mustafa KOÇ	Üye
Semahat Sevim ARSEL	Üye
Ali Yıldırım KOÇ	Üye
Osman Turgay DURAK	Üye
Bülent BULGURLU	Üye
Temel Kamil ATAY	Üye
Erol MEMİOĞLU	Üye
Yavuz ERKUT	Üye/Genel Müdür
Ahmet AKSU	ÖİB C Grubu Temsilcisi

Yüksek rafinaj ve üretim kapasitesi, sağlam altyapısı, dağıtım ağı ve depolama hacmi bağlamında etkin lojistik donanımının yanı sıra güçlü bir finansal yapıya sahip olan Tüpraş'ın belli başlı finansal göstergeleri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur:

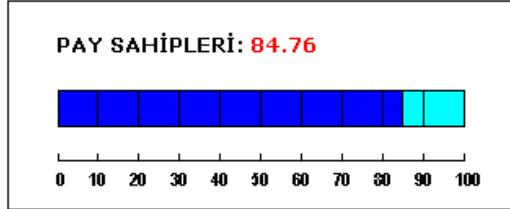

Tüpraş, 2006-2009 yıllarını kapsayan dört yıllık dönemde 1.213 milyon ABD Doları tutarında yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Tüpraş, dünyada ve ülkemizde son yıllarda tüketimi hızla azalan yüksek kükürtlü fuel oil'i işleyerek Euro V standardında motorin ve benzin gibi beyaz ürünlere dönüştürecek Fuel Oil Dönüşüm Projesi (Residuum Upgrading Project) ile ilgili olarak değerlendirme çalışmalarını tamamlamış ve projenin gerçekleştirilmesi için İspanyol Tecnicas Reunidas firması seçilerek, anlaşma imzalanmıştır.

Gelişmiş rafineri teknolojisiyle tasarlanan, tahmini yatırım tutarı 1,8 milyar ABD doları olan ve 2014 yılında tamamlanması planlanan projeyle birlikte rafinerilerde üretilen değeri düşük, yaklaşık 4,2 milyon ton siyah ürün (fuel oil ve atmosferik dip), yaklaşık 3,5 milyon ton benzin ve motorin gibi daha değerli, çevreci, AB standartlarında beyaz ürünlere dönüştürülecektir.

Şirket bünyesinde 2009 sonu itibariyle 211'i Genel Müdürlük, 1.373'ü İzmit, 1.206'sı İzmir, 911'i Kırıkkale, 429'u Batman Rafinerisi olmak üzere toplam 4.130 personel çalışmaktadır.

1.KISIM: PAY SAHİPLERİ

SİNOPSİS

+	Pay sahipleriyle ilişkiler birimi var
+	Genel kurullar mevzuata uygun yapılıyor
+	Kâr dağıtım politikası var
+	Tüm pay sahiplerine "eşit işlem ilkesi" çerçevesinde muamele edilmekte
+	Genel kurul öncesi çalışmalar ve duyurular tatmin edici
+	Oy hakkının kullanımı kolay bir şekilde sağlanmakta
-	Pay sahipleri özel denetçi atanmasını talep edemiyor
-	Azınlık haklarıyla ilgili düzenleme yapılmamış
-	Oy hakkında imtiyaz var
-	Birikimli oy yöntemi kullanılmıyor

Tüpraş'ta Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Planlama Müdürlüğü (YSP) ile Mali İşler Müdürlüğü bünyesinde kurulu Sermaye Hareketleri Bölümü koordineli çalışarak pay sahipleri ve kurumsal yatırımcılar ile ilişkileri yürütmektedir. Bu birimler, Mali İşlerden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı (CFO) İbrahim Yelmenoğlu'nun koordinasyonunda faaliyet göstermektedir.

Hissedarların oy haklarına bir üst sınır getirilmemiş olması, Sermaye Piyasası Kurulu "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ne uygundur. Genel kurulların yapılış şekli mevzuata uygun ve pay sahiplerinin haklarını ihlâl etmeyecek niteliktedir.

Şirketin "A" Grubu hisselerinin halka açık kısmının devri bakımından herhangi bir zorlaştırıcı uygulama olmamakla beraber, "C" Grubu 1 (bir) adet hissenin devri; 4046 sayılı Kanunun T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na verdiği yetkilerle, esas itibarıyla aynı yetkileri haiz bir başka Türk kamu kuruluşuna devredilme şartıyla sınırlandırılmıştır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait "C" Grubu nama yazılı 1 (bir) adet hissenin imtiyazı ilk bakışta Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uymamakla birlikte, bu hisselerin Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacını öncelikli olarak karşılanmasıyla ilgili olması, dolayısıyla ülke güvenliğini gözeten bir imtiyaz olması nedeniyle tam olumsuz olarak değerlendirilmemiştir.

Ayrıca, pay sahiplerinin bilgi alma ve pay sahipliği haklarının kullanılması konularında, azınlık oyların özel denetçi atama imkânının olmayışı ile birikimli oy sisteminin benimsenmemesi küçük pay sahiplerinin haklarının korunması açısından iyileştirmeye muhtaç konular olarak tespit edilmiştir.

1.1. Pay Sahipliği Haklarının Kullanımının Kolaylaştırılması:

Pay Sahipleri haklarının kullanımı ile ilgili faaliyetler "Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Planlama Müdürlüğü" birimi'nce yürütülmektedir. Şirketin ilgili biriminde yetkili yönetici olarak Tuncay Önbilgin ve kendisine bağlı yedi personel görev yapmaktadır. Bu departman 2000 yılında kurulmuş olup sistemi ve iç prosedürleri oturmuş bir departmandır. KAP (Kamuyu Aydınlatma Platformu) bildirimleri için Sn. İbrahim Yelmenoğlu, Sn. Tuncay Önbilgin, Sn. Cengiz Demirtürk ve Sn.

Deniz Köseoğlu imzaya yetkili yöneticilerdir. İlgili bölümün eğitim, deneyim ve sayı bakımından yeterli olduğu kanaati hasıl olmuştur. Birim çalışanlarının, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin etkin bir şekilde uygulanabilmesi için proaktif, istekli ve daima iyileştirmelere açık bir tutum içinde oldukları tespit edilmiştir.

Pay sahiplerinin kayıtları tutulmakta, gelen bilgi talepleri yanıtlanmakta, genel kurullar esas sözleşmeye ve mevzuata uygun yapılmaktadır. Genel kurul öncesi, gerekli dokümanlar, şirketin internet sitesinde ve şirket merkezinde pay sahiplerinin tetkikine sunulmaktadır. Oylama sonuçlarının kaydı tutulmakta, internet sitesinde yayımlanmakta, genel kurul bitiminde talep edene verilmektedir.

1.2. Bilgi Alma ve İnceleme Hakları:

Şirketin pay sahipliği haklarının kullanılması bakımından gerekli bilgiler, pay sahiplerinin kullanımına sunulmaktadır. Bu bilgiler kapsamlı ve detaylı bir şekilde düzenlenmiş bulunan internet sitesi (www.tupras.com.tr) vasıtası ile olduğu gibi, şirket merkezinde ya da telefon ve yazılı yanıt olanakları ile de gerçekleştirilmektedir. Pay sahiplerinin bilgi alma hakkı şirket Bilgilendirme Politikası kapsamında ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir.

Ticari sır niteliğinde olmayan tüm soru ve anketlere, eşitlik ilkesi gözetilerek YSP Müdürlüğü tarafından cevap verilmektedir. Kurumsal bazda Tüpraş hissesine sahip olanlar veya potansiyel yatırımcılar, hazırlanan sunum ve telekonferansların yanı sıra yurtiçi ve yurtdışı toplantılar yoluyla da düzenli ve güncel olarak bilgilendirilmekte, bu sayede pay sahiplerinin yönetim ile aktif iletişimi sağlanırken, istenilen her türlü bilgiyi kaynağından elde etmeleri mümkün olmaktadır.

Pay sahiplerinin genel kuruldaki özel denetçi atanmasını talep etme hakkı esas sözleşmede yer almamaktadır.

1.3. Azınlık Hakları:

Şirket Ana Sözleşmesine göre; aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu kararı alınabilmesi C grubundan seçilen üyenin olumlu oy kullanmasına bağlıdır.

a) Şirket Ana Sözleşmesinde, Yönetim Kurulu toplantı ve karar nisabı ve "İmtiyazlı Hisse"ye ait hakları etkileyecek değişiklikler ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin akaryakıt ihtiyacının öncelikle karşılanmasına yönelik yükümlülüğü ve bu yükümlülüğe ilişkin İmtiyazlı Hisseye tanınan hakları doğrudan veya dolaylı yoldan etkileyecek her türlü Ana Sözleşme değişikliği yapılmasına,

b) Türk Silahlı Kuvvetlerinin akaryakıt ihtiyacının bu tür akaryakıtların üretim kabiliyetinin ve nakil ile ilgili sistemlerinin sağlanması, korunması da dahil öncelikli olarak istenilen kalitede, zamanda ve miktarda emsallerine uygun piyasa fiyatlarında karşılanması esas olup, söz konusu akaryakıtların istenilen kalitenin, zamanın ve miktarın dışında ve/veya emsallerine uygun piyasa fiyatlarının üstünde karşılanmasına,

c) Türk Silahlı Kuvvetlerinin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını kısıtlayacak ve/veya karşılanmasına engel olacak nitelikte,

i) Şirketin sahip olduğu rafinerilerden herhangi birinin kapatılması, satılması, herhangi bir tazyikat ile sınırlandırılması veya kapasitesinin %10'dan fazla azaltılmasına, ya da

ii) Şirketin bölünmesi veya başka bir şirket ile birleşmesine

d) Şirketin tasfiyesine ilişkin kararlar.

Yukarıda sayılan husus dışında kalan konularda karar alınması, ilgili konunun Yönetim Kurulu'nda görüşülmesini takiben Genel Kurul'da görüşülüp karara bağlanması ile mümkün olmaktadır.

Ayrıca, T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait nama yazılı "C" grubu bir adet hissenin Yönetim Kurulu'na bir aday gösterme imtiyazı bulunmaktadır. Onbir kişilik Yönetim Kurulu'nun kalan 10 adayı diğer hissedarlar tarafından gösterilmektedir.

C Grubu imtiyazlı hissenin, yukarıda belirtilen hususlar dışında oy hakkı üzerinde imtiyazı bulunmamaktadır. Herhangi bir pay sahibinin oy kullanma hakkına üst sınır getirilmemiştir. Yurtdışı pay sahiplerinin Genel Kurul'a katılımını sağlamak amacıyla vekâletname örnekleri web sitesinde yer almaktadır. Şirket esas sözleşmesinde birikimli oy kullanma yöntemi yer almamaktadır.

1.4. Genel Kurula Katılım Hakkı:

Genel kurul öncesi yasal süre içerisinde, genel kurul toplantı ilânı tirajı yüksek iki ulusal gazetede yayımlanmıştır. Genel kurula katılım müracaatları ilgili birim tarafından kanunlara uygun şekilde kabul edilmektedir.

Toplantı öncesi pay sahiplerine sunulan şirketle ilgili bilgilerin, toplantı gündem maddeleriyle rahatlıkla ve kolaylıkla ilişkilendirilebilecek karakterde olduğu tespit edilmiştir. Aynı şekilde, genel kurul gündeminin açık ve farklı yorumlara yol açmayacak şekilde tanzim edildiği görülmüştür.

Genel kurula asaleten katılamayacak olanlar için vekâletname örneklerinin usulüne uygun ilân edildiği tespit edilmiştir. Bunun yanında pay sahiplerinin gündemde yer almasını istediği hususlar, yönetim kurulu tarafından dikkate alınmış ve böylece toplantıya katılımın en üst düzeyde olması sağlanmıştır.

Toplantı tutanaklarının tetkikinden, toplantının adil ve etkin bir şekilde yapıldığı anlaşılmaktadır. Toplantıya

yönetim kurulu başkanı ve bazı üyeler bizzat katılmakla birlikte 5 üyenin katılmadığı tesbit edilmiş olup toplantıya katılmayanların gerekçeleri genel kurulun bilgisine sunulmuştur. Yönetim kurulu üyeliği adayları hakkında, pay sahiplerine genel kurul'da hem sözlü hem de yazılı olarak yeterli bilgi verilmiştir. Ancak, adaylar hakkında verilecek asgari bilgiler esas sözleşmede bir hüküm olarak bulunmamaktadır.

Şirket, Sermaye Piyasası Kanunu'na istinaden bağımsız denetime tabi olup ilgili bağımsız denetim kuruluşu, genel kurula raporuyla ilgili gerekli açıklamaları yapmıştır. Buna karşılık, şirketin önemli tutarlardaki maddi/maddi olmayan varlık değişimleri ve bağış ve yardımlar hususunda genel kurul kararı gerekliliği esas sözleşmede bulunmamakla birlikte genel kurul gündeminde ve toplantı tutanağında bu husus ayrı bir madde olarak ele alınmakta ve pay sahipleri bilgilendirilmektedir.

Genel kurullar usulüne uygun ve zamanında yapılmakta, genel kurul öncesi ve sonrası pay sahipleri bilgilendirilmektedir. Faaliyet raporu, mali tablo ve raporlar, kâr dağıtım önerisi genel kurul öncesi pay sahiplerinin bilgisine sunulmaktadır. Davet ilânı usulüne uygundur. Genel kurul şirket merkezinde, yeterince büyük ve kullanışlı bir mekânda yapılmıştır.

Genel kurulun yapılış şekli ve başkanın yönetimi, usulüne uygun ve pay sahiplerinin haklarını ihlâl etmeyecek şekildedir. Her gündem maddesi ayrı ayrı oylanmış, toplantı bitmeden oylar sayılmış ve oylama sonuçları duyurulmuştur.

Genel kurulu bilgilendirmek amacıyla iştirak ve bağlı ortaklıklardaki organizasyon yapısı ve değişiklikler hakkında detaylı bilgi faaliyet

raporunda yer almaktadır. İştirak ve bağıli ortaklıklar yanında Şirketin hakim hissedarı KOÇ Grubu ile ilgili bilgilere internet sitesi ana sayfasından ulaşma imkânı sağlanmıştır.

1.5. Oy Hakkı:

Pay sahiplerinin genel kurulda kullanabileceği oy sayısına herhangi bir üst sınır getirilmemiştir. Oy hakkının kullanımı kolay bir şekilde sağlanmaktadır. Ayrıca oy hakkı edinimi iktisaptan itibaren başlamaktadır. Oy hakkı kullanımında yasal temsilciler ile kurumsal temsilciler için herhangi bir kısıtlama öngörülmemiş olup oy kullanma prosedürü esas sözleşmede de yer aldığı gibi, toplantıdan önce pay sahiplerine açıklanmıştır. Oylama açık ve el kaldırmak suretiyle yapılmıştır.

Buna karşılık, şirket yönetim kurulunun tespitinde "C" grubu azınlık hissedarın aday gösterme imtiyazı vardır. Bu imtiyaz basit ve anlaşılır olmakla beraber diğer pay sahiplerinin aday gösterme hakkını 1/11 oranında kısıtlamaktadır. Ancak, bu durumun şirketin stratejik özelliğinden kaynaklandığı, "C" grubunun imtiyazının Türkiye Cumhuriyeti'nin güvenliği ile alakalı olduğu göz ardı edilmemelidir.

1.6. Kâr Payı Hakkı:

Yapılan incelemelerden şirketin kâr payı politikasının açık ve net bir şekilde belirlendiği ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine de uygun olduğu görülmüştür. Şirket kârına katılım konusunda herhangi bir imtiyaz bulunmamaktadır. İlgili mevzuat, yatırım ihtiyaçları ve finansal imkânlar elverdiği sürece, şirketin dağıtılabilir kârının tamamının dağıtılmasının Yönetim Kurulu tarafından genel kurulun onayına sunulması şirket politikasıdır. Dönem kârı ve dağıtılacak kârın tutarı ile kaynağı; yönetim kurulunun bu konudaki

teklifine ait kriterler; kâr payının ödenme yeri, zamanı ve şekli; grup ayrımları da belirtilmek suretiyle hisse başına ödenecek kâr payı gibi hususlar gerektiği ölçüde esas sözleşmede ve genel kurula sunulan faaliyet raporu ile ilgili dokümanlarda yer almaktadır. Kâr payı avansı esas uygulaması sözleşmede yer almakla birlikte şirket bugüne kadar böyle bir uygulama yapmamıştır. Genel Kurulda ve Faaliyet raporunda Kâr Dağıtım Politikası hissedarların bilgisine sunulmuştur. Buna karşılık, gerçek kişilerin dolaylı iştiraklerle birlikte elde edecekleri toplam kâr payı hakkında bilgi mevcut değildir.

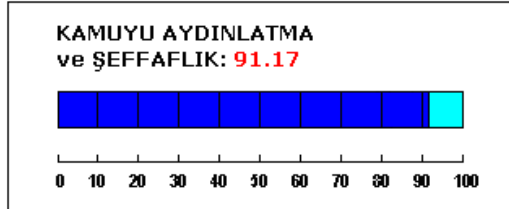
1.7. Payların Devri:

Enerji Yatırımları A.Ş.'ye ait %51'lik A Grubu nama yazılı hisselerin devrindeki özelleştirme sürecinde getirilen kısıtlama 26 Ocak 2009 tarihinde sona ermiştir. Bu tarih itibarıyla A Grubu hisselerin devrinde Özelleştirme İdaresi'nin onayı söz konusu değildir. Nama yazılı C Grubu hisse senedi, 4046 Sayılı Kanun'un T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na verdiği yetkilerle, esas itibarıyla aynı yetkileri haiz bir başka Türk kamu kuruluşuna devredilebilir ve bu devir Yönetim Kurulu'nun onayına tabi değildir.

1.8. Pay Sahiplerine Eşit İşlem İlkesi:

Şirket esas sözleşmesi ile genel kurul tutanaklarının ve yasal ihtilâf dosyalarının incelenmesi ve yetkililerle yapılan yüz yüze görüşmede; azınlık ve yabancı pay sahipleri dahil tüm pay sahiplerine "eşit işlem ilkesi" çerçevesinde muamele edildiği kanaatine varılmıştır.

2.KISIM: KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

SİNOPSİS

+	İnternet sitesi kapsamlı ve kamunun aydınlatılmasında aktif olarak kullanılıyor
+	Faaliyet raporu; sektörü ve öngörülerini de içerecek şekilde kapsamlı
+	Kar dağıtım politikası faaliyet raporunda kamuya açıklanmış
+	Etik kuralları kamuya açıklanmış
+	İçerden öğrenebileceklerin listesi kamuya açıklanmış
+	Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler mevzuata uygun yapılmakta
+	Bilgilendirme politikası hazırlanmış ve Genel Kurul bilgisine sunulmuş
-	Şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahipleri kamuya açıklanmamış
-	Çalışanlara yapılan ödemelerle ilgili bilgiler kamuya açıklanmamış.

TÜPRAŞ, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffalık bağlamında ülke ortalamalarının üzerinde bir gayret göstermektedir. Şirketin "Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Plânlama Müdürlüğü" biriminin mevcudiyeti, kamuyu aydınlatma bakımından önemli bir husustur. Birim yakın tarihlerde Bilgilendirme Politikası belgelerini yayınlamaya konuya verdiği önemi

vurgulamıştır. Buna ilâveten, çok kapsamlı bir internet sitesi mevcuttur ve hemen her türlü iletişim olanağı kullanılarak kamuya açıklanan önemli olay ve gelişmeler Sermaye Piyasası Kanunu ve İMKB mevzuatına tamamen uymaktadır.

Yıllık faaliyet raporları ile periyodik mali tablo ve raporlar sorumlu yöneticiler tarafından uygunluk beyanı ile imzalanmakta ve kamuya duyurulmaktadır. Seçilen bağımsız denetim kuruluşu haklı şöhreti haiz bir kuruluş olup şirket ile mahkemeye yansımış herhangi bir ihtilâfı söz konusu değildir.

Şirketin faaliyet raporunda ve kurumsal yönetim uyum raporunda; Yönetim Kurulu'nun mali kontrol ve denetime ilişkin faaliyetleri esas itibarı ile denetimden sorumlu komite vasıtasıyla gözettiğine dair beyanı yer almaktadır.

Buna mukabil, şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahiplerinin dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak suretiyle kamuya açıklanmaması ve faaliyet raporunda çalışanlara yapılan nakdi ve gayri nakdi ödemelerle ilgili bilgilerin olmaması düzenlemeye açık alanlar olarak göze çarpmaktadır.

2.1. Kamuyu Aydınlatma Esasları ve Araçları:

Kamuyu aydınlatma görevi, şirkette Şirketin "Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Plânlama Müdürlüğü" birimi tarafından yürütülmektedir. Bu birimin işleri sorumlu bir kişi tarafından koordine edilmekte olup imza yetkisini haizdir.

Yatırımcılar, finansal analistler, basın mensupları ve benzeri kesimler için belirli dönemlerde sunum yapılmakta ve bu sunumlar şirketin internet sitesinde yer almaktadır. KAP bildirimleri için imza yetkisini haiz 4 yönetici bulunmaktadır.

Şirket kamuyu aydınlatma ve bilgilendirme konusunda yazılı bir doküman hazırlamış, hissedarlar ve kamuoyuna duyurmuştur. Bilgilendirme, genel kurul toplantıları ile basın ve internet aracılığıyla yapılmaktadır. Bunun yanında, mevzuatın gerektirdiği hallerde SPK ve İMKB'ye doğrudan bilgi verme şeklinde olmaktadır. Şirketin değerini etkileyecek karar ve durumlar "özel durum açıklamaları" ile, yine yukarıdaki araçlar kullanılarak pay sahiplerine ve kamuoyuna duyurulmaktadır. Yapılan incelemede, yukarıda özetlenen bilgilendirmeye ilişkin hususların, ilgili mevzuat ile uyumlu olduğu sonucuna varılmıştır.

Mevzuat ile düzenlenenler haricinde, Genel Kurul'da görüşülecek konularla ilgili bilgi ve belgelerin neler olduğu bilgilendirme politikasında yer almaktadır.

Şirketin sosyal alan ve çevre ile ilgili çalışmaları mevcut olup bu konudaki raporlar, faaliyet raporu içinde erişilebilir durumdadır.

Yönetim Kurulu'nun, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan hususların uygulanıp uygulanmadığına dair kurumsal yönetim raporuna yıllık faaliyet raporunda yer verilmiştir. Ancak, uygulanmayan ilkelerin gerekçelerine ilişkin bilgileri içeren tek taraflı irade beyanı uyum raporunda yer almamaktadır. Kâr dağıtım politikası faaliyet raporunda yer almaktadır.

Şirket hisseleri GDR olarak Londra Menkul Kıymetler Borsası'nda da işlem görmektedir. İMKB ve Londra

Borsalarına iletilen özel durum açıklamaları aynı zamanda İngilizce tercümeleri ile beraber yurtdışı yatırımcılara elektronik ortamda dağıtılmakta ve internet sitesinde Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmaktadır.

Mevzuat ile öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla, mali tabloların hazırlanması veya revize edilmesi, bağımsız denetim kuruluşunca yapılacak uygunluk denetimi ve kamuya duyurulması ile geleceğe yönelik bilgilerin açıklanması uluslararası standartlarla uyumludur. Geleceğe yönelik bilgilerin kamuya açıklanmasına ilişkin esaslar Bilgilendirme Politikası dokümanında yer almaktadır.

Kamunun aydınlatılmasında şirketin internet sitesi aktif olarak kullanılmaktadır. İnternet sitesi kolay erişilebilir, kullanımı rahat ve kapsamlıdır. Sitede, ticaret sicil bilgileri, son durum itibarıyla ortaklık ve yönetim yapısı, imtiyazlı paylar hakkında bilgi, değişikliklerin yayınlandığı ticaret sicil gazetelerinin tarih ve sayısı ile birlikte şirket esas sözleşmesinin son hali, özel durum açıklamaları, yıllık faaliyet raporları, periyodik mali tablo ve raporlar, genel kurul toplantılarının ilânları, gündem maddeleri ve toplantı tutanakları, vekâleten oy kullanma formu, sıkça sorulan sorular başlığı altında şirkete ulaşan bilgi talepleri ve yanıtlar ayrıntılarıyla yer almaktadır.

Şirketin internet sitesi İngilizce olarak da hazırlanmıştır ve aynı kapsamlı içeriğe sahiptir. Şirketin antetli kağıdında internet sitesinin adresi mevcuttur.

2.2. Şirket ile Pay Sahipleri, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Yöneticiler Arasındaki İlişkilerin Kamuya Açıklanması:

Yakın geçmişte, şirketin pay sahipliği hususunda %5 ve daha fazla nispette bir değişiklik olmamakla beraber yetkililerle yapılan görüşmede böyle bir değişikliğin meydana gelmesi halinde zaman geçirmeksizin kamuya açıklanacağına dair şirket politikalarının olduğu ifade edilmiştir. Şirket, SPK ve İMKB normlarına uygun olarak bilgilendirme yapmaktadır.

Buna karşılık şirketin gerçek kişi nihai hakim pay sahipleri, dolaylı ve karşılıklı iştirak ilişkilerinden arındırılmak suretiyle kamuya açıklanmamıştır. Aynı şekilde, şirketin genel ortaklık yapısında gerçek kişi pay sahiplerinin payları, dökümlü bir tablo halinde veya faaliyet raporlarının dip notlarında yer almamaktadır.

Diğer taraftan, yönetici, yönetim kurulu üyesi ve şirket sermayesinin belli bir oranında pay sahibi olanların yönetim kontrolünü elinde bulundurduğu veya yönetiminde etkili olduğu diğer şirketlerle olan ticari ve benzeri iş ve işlemlerin kamuya açıklanması SPK ve İMKB normları çerçevesinde uygulanmaktadır.

2.3. Kamunun Aydınlatılmasında Periyodik Mali Tablo ve Raporlar:

Şirketin hisse senetlerinin İMKB’de işlem görmesi nedeniyle mali tablo dipnotlarında yer almayan özel durumlar (önemli yatırım kararları gibi), ilgili mevzuat uyarınca kamuya duyurulmaktadır.

Şirketin gerek yıllık faaliyet raporu, gerekse periyodik mali tablo ve raporları sorumlu yöneticiler tarafından “uygunluk beyanı” ile imzalanmaktadır. Bu faaliyet raporu ve mali tablolar ile dip notları, mevcut mevzuat ve uluslararası muhasebe standartları çerçevesinde hazırlanmıştır. Yıllık faaliyet raporunun, şirketin faaliyet konusu hakkında, sektör hakkında ve şirketin sektördeki yeri hakkındaki bilgileri içerdiği, ancak bağımsız

denetim kuruluşunun şirketin iç kontrol sistemi hakkında bir görüşü bulunmadığı tespit edilmiştir.

Mali tabloların, TÜPRAŞ’ın 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını Sermaye Piyasası Kurulu’nca yayınlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıttığı bağımsız denetim raporu tarafından teyid edilmiştir. Mali tablolar ve dipnotlar, SPK tarafından uygulanması zorunlu kılınan formatlara uygun olarak sunulmuştur. Şirketin organizasyon, sermaye, ortaklık yapısı ve yönetim yapısı faaliyet raporunda yer almaktadır. Aynı şekilde, kâr dağıtım politikası faaliyet raporunda yer almaktadır.

2.4. Bağımsız Denetimin İşlevi:

Şirket tarafından seçilmiş bağımsız denetim kuruluşu Güney Bağımsız Denetim ve SMMM.A.Ş. (Ernst & Young Global Limited) olup SPK’nın yetkili kıldığı bir kuruluştur ve uluslararası kuruluş lisansına haizdir. Bu kuruluşla yapılan anlaşma ve çalışmaların mevzuata uygun olduğu görülmüştür. Bağımsız denetim kuruluşu ile şirket arasında mahkemeye yansımış bir ihtilâfın bulunmadığı ifade edilmiştir.

Bağımsız denetim kuruluşunun seçim kararının şirketin Denetim Komitesi tarafından önerilmek suretiyle Yönetim Kurulu’nca verildiği ve Genel Kurul onayına sunulduğu anlaşılmaktadır.

2.5. Ticari Sır Kavramı ve İçerden Öğrenenlerin Ticareti:

Yaptığımız çalışmalarda şirketin menfaat sahiplerinin bilgi alma hakkının kullanılmasında iyi niyet kurallarına uyduğu kanaati hasıl olmuştur. Diğer taraftan, şirketin hisse değerini etkileyebilecek nitelikteki bilgilere ulaşabilecek konumdaki yönetici ve benzer kişilerin listesi tespit edilmiş olup kamuya

duyurulmuştur. Ticari sır kavramı şirket personel yönetmeliğinde detaylı olarak tarif edilmiş olup, bilgi güvenliği açısından; sistem odasına erişim parmak izi, kartlı geçiş ve kameralar gibi fiziksel önlemlerle kontrol edilmektedir.

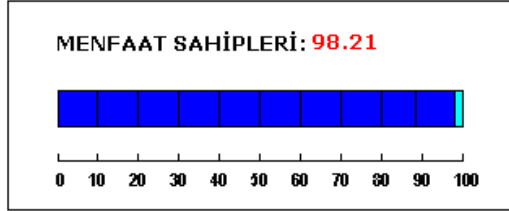
Ayrıca, güvenlik tedbiri olarak sisteme tüm girişler personel şifreleriyle yapılmaktadır ve tüm elektronik haberleşme yedeklenerek denetlenmektedir. Tüm sistemlerde merkezi yönetim vasıtasıyla antivirüs programları kullanılarak denetim yapıldığı da ifade edilmiştir.

2.6. Kamuya Açıklanması Gereken Önemli Olay ve Gelişmeler:

Kamuya açıklanması gereken önemli olay ve gelişmeler konusunda yaptığımız inceleme ve görüşmede, gerek SPK gerekse İMKB mevzuatına uygunluğu ve esasen bu iki mevzuatın önemli olay ve gelişmelerin kamuya duyurulmasını kapsadığı ve şirketin de bunlara uyduğu neticesine varılmıştır.

Şirket; ortaklık yapısındaki değişiklikleri, öncelikli faaliyet konularındaki değişiklikleri, derecelendirme kuruluşunun şirket ile ilgili olarak verdiği kredi derecelendirme notunu, şirket için önemlilik arzeden olay ve gelişmeleri finansal duruma ve faaliyet sonuçlarına olan etkileriyle birlikte derhal kamuya açıklamaktadır.

3.KISIM: MENFAAT SAHİPLERİ

SİNOPSİS

+	Menfaat sahiplerinin haklarının kullanımı kolaylaştırılmış
+	Şirkette faal bir sendika var
+	Etkin bir İK politikası var
+	Mal ve hizmetlerde kalite standartlarına uyulmakta
+	Etik kuralları metni yönetim kurulu tarafından hazırlanmış ve Genel Kurul bilgisine sunulmuş.
=	Menfaat sahiplerinin yönetime katılımını destekleyici modeller iç düzenlemelerde var, ancak esas sözleşmede yer almıyor

Şirketin pay sahipleri ve yönetim kurulu dışındaki ilişkili özel ve kamu kişilerini oluşturan menfaat sahiplerine ilişkin olarak:

- Şirket politikası,
- Şirket yönetimine katılımları,
- Şirket mal varlığının korunması,
- Şirketin insan kaynakları politikası,
- Müşteriler ve tedarikçilerle ilişkiler,
- Sosyal sorumluluk anlayışı
- Etik Kuralları

konularında metodolojimizde yer alan 40 mertebesinde alt başlıkta yapılan incelemede; özellikle şirket politikası, şirket mal varlığının korunması, insan kaynakları politikası, etik kuralları, müşteri ve tedarikçilerle ilişkiler alanlarında yaptığımız tespitler olumludur.

Bu olumlu neticeye varmamızda; menfaat sahiplerinin haklarının gerek

kanunlar çerçevesinde gerekse haklarının mevzuat ile düzenlenmediği durumlarda iyi niyet kuralları çerçevesinde ve şirket olanakları ölçüsünde korunmakta olduğunun gözlemlenmesi etkili faktörler olmuştur.

Şirket, bir etik kurallar bütünü hazırlamış, bu ilkeleri internet sitesinden kamuya duyurmuş ve genel kurulun bilgisine sunmuştur.

Şirketin kurumsal sosyal sorumluluk çalışmalarının üst düzeyde olduğu, sivil toplum kuruluşlarının eğitim, çevre, spor, kültür sanat gibi çalışmalarına destek verildiği gözlemlenmiştir.

Şirketin yönetim kurulu ve yöneticilerinin, menfaat sahiplerini zarara uğratmak kastıyla mal varlığında azalmaya yol açacak herhangi bir tasarrufta bulunduklarına dair hiçbir karineye rastlanmamıştır.

3.1. Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikası:

Şirket, Türkiye’de çok çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren ve ülkenin önde gelen kuruluşlarından biri olan KOÇ Grubu’nun hakim olduğu bir kuruluştur. Bu sebeple kurumsal bir kimliği haizdir. Bu kimlik dolayısıyla şirketin gerek kamu gerekse özel kesim ile ilişkili politikaları oldukça gelişmiş durumdadır.

Satış ve pazarlamada her ürünün kalite standartları, 6 Nisan 2007 tarihinden itibaren, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmiş olan deney laboratuvarlarında yapılan analizler sonucu belirlenmekte olup her üründen alınan örnekler saklanmaktadır.

Tüpraş'ın faaliyetleri Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından Petrol Piyasası Kanunu ile düzenlenmiştir. Bu Kanunun amacı; yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temin olunan petrolün doğrudan veya işlenerek güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde kullanıcılara sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin şeffaf, eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi için yönlendirme, gözetim ve denetim faaliyetlerinin düzenlenmesini sağlamaktır.

Bu kanuna göre Rafinerici Lisansına sahip Tüpraş; tesisi içinde veya civarında işleme yapabilir, depolama ve yakınındaki diğer tesislere boru hatları ile taşıma yapabilir, sahip olacağı dağıtım şirketi ile akaryakıt dağıtım faaliyetlerinde bulunabilir. Tüpraş kendi dağıtım şirketine tanıdığı şartları, kendisinden akaryakıt talep eden diğer dağıtıcılara da kategori bazında tanımak zorundadır. Tüpraş'ın Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kullandığı taktik yakıtların üretim kabiliyetini ürün talebi halinde sağlamak ve korumakla yükümlü olduğu ilgili kanunda düzenlenmiştir.

Ayrıca, şirket Uluslararası Enerji Ajansı (UEA)'nın belirlemiş olduğu kurallara da tabidir. Tüpraş bu çerçevede, ülke ithalatının belirli bir kısmını stok olarak tutma yükümlülüğüne uymaktadır.

Ayrıca şirket yetkilileri, müşteri dilek ve şikayetlerinin tüm kayıtlarının şirkette izlendiğini ve değerlendirildiğini belirtmişlerdir. Bu amaçla müşteri memnuniyet anketleri düzenlenmekte, anketler değerlendirilerek sonuçlarına göre hedef ve performans kriterleri yeniden belirlenmektedir.

Menfaat sahiplerinin haklarının korunması ile ilgili şirket politikaları ve prosedürleri hakkında yeterli şekilde bilgilendirmek amacıyla, şirketin internet sitesi (www.tupras.com.tr) aktif olarak kullanılmakta, çalışanların

şifre ile kullanımına sunulan şirket içi internet portalı ile duyuru ve sirkülerlere ulaşım imkânı sağlanmaktadır.

Ayrıca Kurumsal İletişim Müdürlüğü bünyesinde basın açıklamaları, basından yansımalar ve sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirilmekte, farklı coğrafi bölgelerde çalışanlar arasında kurumsal iletişimi güçlendirmek amacıyla dört ayda bir "Rafine" dergisi yayımlanmaktadır.

3.2. Menfaat Sahiplerinin Şirket Yönetimine Katılımının Desteklenmesi:

Menfaat sahiplerinin şirket yönetimine katılımının desteklenmesi konusunda, şirket esas sözleşmesinde bir hüküm olmamakla beraber çalışanların işletme değerlerini ve hedeflerini destekleyici davranış ve çabalarını ödüllendirmek amacıyla "Tüpraş Takdir Tanıma ve Ödüllendirme" sistemi ile süreç iyileştirme, enerji tasarrufu, kaynak tasarrufu, üretimde verimlilik, çevre koruma ve iş güvenliği gibi kategorilerde bireysel ve özgün fikirleri özendirmek amacıyla "Rafine Öneriler" sistemleri uygulamaya konulmuştur.

Şirket içi ilişkilerde ve yönetime katılım konusunda Petrol-İş Sendikası'nın aktif olduğu tespit edilmiştir.

3.3. Şirket Mal Varlığının Korunması:

Şirketin hissedarlık yapısı ve İMKB kotasyonu dolayısıyla mal varlığının korunmasına azami dikkat gösterilmektedir.

Şirketin yönetim kurulu üyeleri ile yöneticilerinin, menfaat sahiplerini zarara uğratmak kastıyla şirket mal varlığında azalmaya yol açacak tasarruflarda bulunduklarına ilişkin bir karineye rastlanmamıştır

3.4. Şirketin İnsan Kaynakları Politikası:

Koç Topluluğu'nun diğer şirketlerinde olduğu gibi Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'de de "en değerli sermayemiz insan kaynağımızdır" felsefesi, insan kaynakları politikasının özünü oluşturmaktadır. Tüpraş tarafından benimsenen insan kaynakları politikasının esasları aşağıda belirtilmiştir:

- Görev tanımları ve dağılımları ile performans kriterleri Şirket yönetimi tarafından belirlenmiş ve çalışanlara duyurulmuştur.
- İşe alım kriterleri yazılı olarak belirlenmekte, duyurulmakta ve işe alımlarda bu kriterlere uyulmaktadır.
- Eğitim, tayin ve terfi kararlarında, objektif verilerin kullanılmasına ve Şirket menfaatlerinin göz önünde bulundurulmasına özen gösterilmektedir.
- Çalışanların gerek mesleki bilgi ve becerilerinin, gerekse kişisel yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitimlerin gerçekleştirilmesine büyük önem verilmektedir.
- Çalışanlar için güvenli çalışma ortamı koşulları sağlanmakta ve sürekli iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
- Çalışanlar ile ilgili olarak alınan kararlar veya onları ilgilendiren gelişmeler, çalışanlara duyurulmaktadır.
- Tüpraş'ta beş ve katı hizmet yılını dolduran çalışanlar ödüllendirilmekte, nitelikli, eğitimli ve deneyimli personelin hizmete devamı teşvik edilmektedir.
- Şirket çalışanları arasında hiçbir konuda ayrımcılık yoktur. Tüpraş çalışanları tarafından üst yönetime ayrımcılık konusunda herhangi bir şikayet gelmemiştir.
- Çalışanlar ile ilişkileri yürütmek üzere temsilci atanması uygulaması bulunmamaktadır.

3.5. Müşteriler ve Tedarikçilerle İlişkiler:

TÜPRAŞ, müşteri ve tedarikçiler ile ilgili bilgileri dosyalamakta ve bu konudaki iletimlerin, ticari sır kapsamında gizliliğine önem verilmektedir. Tüpraş, tedarikçilerini ürün sağlama yeteneği ve kalitesi temelinde değerlendirmekte ve seçmektedir. Seçme, değerlendirme ve tekrar değerlendirme için kriterler oluşturulmuştur. Tüpraş, değerlendirme sonuçlarını ve bu sonuçlar doğrultusunda yapılması gereken faaliyetlerin kayıtlarını muhafaza etmektedir.

Tüpraş, tüm müşterilerinden yıllık sipariş öngörülerini almakta ve üretimini bu talebi karşılayacak şekilde plânlamaktadır. Arzın aksamamasını teminen sipariş öngörülerini aylık bazda revize edilmekte ve müşteri talebinin aksamadan sağlanması için gerekli mekanizmaların işletildiği gözlenmektedir.

Tüpraş'ın tüm faaliyetlerinde kalite, çevre, toplum ve çalışan sağlığına olan duyarlılığa önem verdiği ifade edilmiş olup bu çalışmaların bir göstergesi olarak ISO 9001:2000 Kalite, ISO 14001:2004 Çevre, OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri belgelerini eş zamanlı olarak tüm rafinerilerinde almayı başardığı belirlenmiştir.

Şirket modern bir yönetim felsefesi olan Toplam Kalite Yönetimi çerçevesinde Ulusal Kalite Hareketi ve Mükemmelliğe Yolculuk Programı'na katılımın ilk adımı olan İyi Niyet Bildirgesi'ni Türkiye Kalite Derneği (KALDER) ile 4 Nisan 2006 tarihinde imzalamış ve Toplam Kalite Yönetiminde sürekli bir gelişim aracı olan EFQM Mükemmellik Modeli'ni uygulamaya almıştır.

3.6. Etik Kurallar:

Şirkette Etik Kurul mevcut olup, Etik kurallar, şirket tarafından gerek kurumsal yönetim uyum raporunda gerekse de personel yönetmeliğinde iş ahlâkı ilkeleri olarak yazılı hale getirilmiş olup internet sitesinde kamuya duyurulmuş ve genel kurul bilgisine sunulmuştur.

3.7. Sosyal Sorumluluk:

Tüpraş, Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanındaki çalışmalarını iş hedefleri, yönetim stratejisi ve çalışma kültürüne yerleştirmeyi, geliştirmeyi ve bu alanlardaki performansını uluslararası ölçütlere göre raporlamayı hedeflemektedir. Dolayısıyla, faaliyetlerinden etkilenecek ve faaliyetlerini etkileyecek tüm taraflarla etkili, şeffaf ve etik bir iletişim stratejisi oluşturmayı, sosyal, ekonomik ve çevresel sorumluluklarını Şirket stratejisine yerleştirmeyi ve sonuçların sürdürülebilirliğini sağlamayı amaçlamaktadır.

Tüpraş, Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanına giren taleplerin karşılanmasında, 30 Mart 2006 tarihinde New York'ta Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç ile Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan'ın imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni referans almaktadır. Bu çerçevede hem Koç Holding önderliğinde gerçekleştirilen sosyal sorumluluk projelerine katkıda bulunulmakta, hem de, başta tesislerinin bulunduğu illerde olmak üzere, eğitim ve sağlık kuruluşlarına destek olunmaktadır.

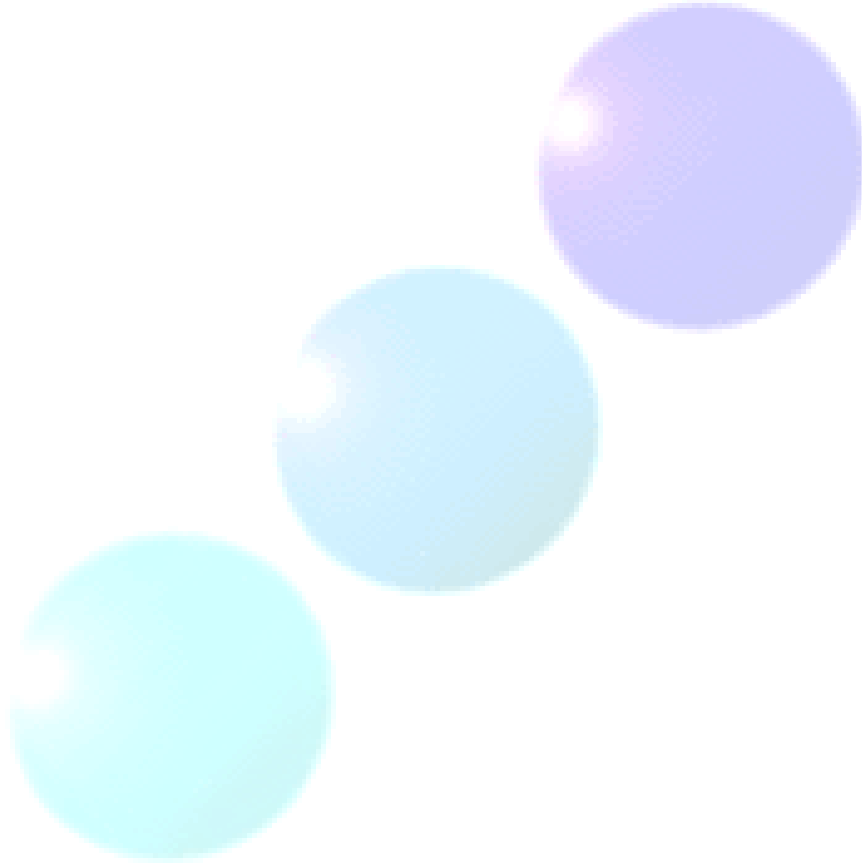
23 Nisan şenlikleri projesi ile Yüce Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün dünya çocuklarına armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı formel kalıpların dışında kutlayarak, Tüpraş tesislerinin bulunduğu bölgelerde yaşayan çocuklara gerçek bayram sevincini

yaşatmak hedeflenmektedir. İlköğretim çağındaki çocuklar, mutluluk ve coşku içinde, eğlenceli etkinliklerle, dolu dolu bir bayram yaşamaktadır.

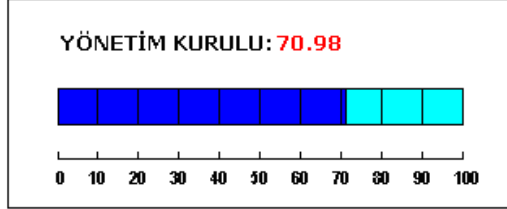
Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın altı adet Ateşböcekleri Gezici Öğrenim Birimi'nin iki yıllık (2008-2009/2009-2010) işletme sponsorluğu Tüpraş tarafından üstlenilmiştir. Üstlenilen sponsorlukla, Vakfın süregelen ve yararlı olduğu düşünülen eğitim projesinin devamı amaçlanmaktadır. Vakfın gezici öğretim birimleri ile Türkiye'nin dört bir yanını dolaşarak çeşitli dallarda vermiş olduğu eğitimlerin ülkemiz için önemli bir hizmet olduğu düşünülmektedir. Gezici öğretim birimlerinin Tüpraş'ın rafineri tesislerinin bulunduğu illerde, Tüpraş'ça belirlenen okullarda konuşlandırılması sağlanmıştır. Bu projenin devam etmesi ile Tüpraş'ın sosyal sorumluluk yükümlülükleri çerçevesinde öncelikli alanlarının başında gelen eğitime, yetkin uzmanlar tarafından sunulan katkıların sürmesi beklenen temel faydadır.

Aydın İli Karacasu İlçesi Geyre Köyü'ndeki antik Afrodisias kentinin arkeolojisi üzerine yapılacak bilimsel araştırmaları ve incelemelerini desteklemek, bu amaçla kurslar, konferanslar, düzenlemek, Afrodisias kenti kazılarında çıkan eserler için yurtiçi ve dışında sergiler açmak ve bu çalışmaları finanse etmek amacıyla faaliyette bulunan Geyre Vakfı'nın çalışmalarına sponsorluk yoluyla destek olunmuştur. Geyre Vakfı'nın çağrısına destek verilerek, Afrodisias'ta yapılan kazılarda ortaya çıkartılan tarihi eserlerin, antik kent sınırları içinde bulunan Afrodisias Müzesi'nde uluslararası standartlarda sergilenebilmesi, böylece ülkemizin köklü tarihi ve kültürel varlıklarının tespit edilebilmesi için yapılan çalışmaların devam edebilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır

Her yıl binlerce kadının, üreme sağığı konusundaki bilinçsizlik nedeniyle hayatını kaybetmesi, günümüzde halen üzerinde ciddiyle durulması gereken bir gerçektir. Tüpraş, üreme sağığı, güvenli annelik, anne-çocuk sağığı, hamilelik ve doğum sonrası bakım ile gençlerin cinsel sağıık eğitimi konusunda faaliyet gösteren TAPV'ye destek sağlayarak, bu sorunun çözümüne katkıda bulunmaktadır.

4.KISIM: YÖNETİM KURULU

SİNOPSİS

+	Şirketin misyon, vizyon ve stratejik hedefleri belirlenmiş
+	Yönetim kurulu üyeleri etkin ve nitelikli üyeler
+	11 kişilik Yönetim kurulunda sadece 1 üye icracı
+	Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO aynı kişi değil
+	Yöneticileri ihmali durumunda zararın tazmini için sorumluluk sigortası bulunmakta
+	Denetim ve Kurumsal Yönetim komiteleri mevcut
=	Özelleştirme İdaresi temsilcisinin belirli hususlarda veto hakkı var
-	Kurulda dolayısı ile komitelerde bağımsız üye yok
-	Birikimli oy sistemi yok
-	Yönetim kurulu üyelerinin imzalı müteselsilen sorumluluk beyanları yok
-	Esas sözleşmede pay ve menfaat sahiplerinin kurulu toplantıya davet edebilmesi hükmü yok

Yönetim Kurulu kendi içinde misyon ve vizyonunu açık ve net bir şekilde belirlemiş olup, kurulun işinin ehli, etik değerlere sahip, bilgili ve deneyimli kişilerden oluştuğu görülmüştür. Kurul, şirket faaliyetlerinin mevzuata, esas sözleşmeye, iç düzenlemelere ve oluşturulan politikalara uygunluğunu gözetmektedir. Yönetim Kurulu üyeleri içinde, şirket ile iş yapmakta ve/veya rekabet içinde bulunmakta olan üye olmadığı yetkililerce beyan edilmiştir.

Buna karşılık, kurulda ve dolayısıyla komitelerde bağımsız üye bulunmaması ve birikimli oy sisteminin uygulanmaması bu başlık altında önemli iyileştirmelere gerek duyulduğunun altını çizmektedir.

Keza seçilen üyelerin kendi kusurlarından dolayı pay sahipleriyle menfaat sahiplerinin uğrayabilecekleri zararları tazmin edeceklerine dair, kuruldaki görevlerine başlarken imzaladıkları, yazılı beyanları yoktur.

Üyelere şirketçe ödenen ücretler yeterli düzeyde gözükmemektedir.

4.1. Yönetim Kurulunun Temel Fonksiyonları:

Yönetim Kurulu Tüpraş'ın hedefini; petrol sektöründe performansına ve insan kaynaklarına özenilen, güvenilir ve etkin bir küresel oyuncu olmak, amacını ise; ülkemizin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, sektörel gelişmelerde öncü ve etkin rol oynayarak hissedarlar, iş ortakları ve topluma değer yaratma olarak belirlemiş ve kamuoyuna duyurmuştur.

Yönetim Kurulu Şirket faaliyetlerinin mevzuata, esas sözleşmeye, iç düzenlemelere ve oluşturulan politikalara uygunluğunu gözetmekte, şirket ile ilgili finansal bilgilerin doğruluk derecesini kontrol etmektedir.

Yönetim Kurulu bünyesinde denetim, kurumsal yönetim ve risk yönetimi komiteleri oluşturulmuştur. Ayrıca, Yönetim Kurulu pay sahipleriyle şirket arasında yaşanabilecek sorunları "Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Plânlama" müdürlüğü vasıtasıyla çözüme ulaştırmaya çalışmaktadır.

Yönetim kurulu; yöneticilerin pozisyonlarına uygun gerekli nitelikleri taşımasını gözetmekte, nitelikli personelin uzun süre şirkete hizmet etmesini sağlamaya yönelik teşvik ve önlemleri almakta, gerekli gördüğü takdirde yöneticileri vakit geçirmeksizin görevden alabilmekte ve yerlerine bu görevlere uygun ve nitelikli yenilerini atayabilmektedir.

4.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları ile Görev ve Sorumlulukları:

Yönetim Kurulu, şirketin yıllık bütçe ve iş plânlarını onaylamakta, periyodik mali tabloları incelemekte ve onaylamakta, faaliyet raporlarını hazırlamakta ve kamuya açıklanmaktadır. Ayrıca, Genel Kurul toplantılarının mevzuata ve şirket esas sözleşmesine uygun olarak yapılmasını sağlamakta, yöneticilerin kariyer plânları ve ödüllendirmelerini onaylamaktadır. Yönetim Kurulu, şirketin bilgilendirme politikası ve etik kurallarını belirlemiş olup kamuya açıklanmasını da sağlamıştır.

Şirketin esas sözleşmesinde, yönetim kurulunun görev ve yetkileri açıkça belirtilmiş olup bunlar münhasıran genel kurula kanunun vermiş olduğu yetkilerden ayırd edilmiştir. Yönetim kurulu üyelerinin şirket hakkındaki gizli ve kamuya açık olmayan bilgileri kendileri veya başkaları lehine kullandıkları yolunda bir bilgi veya karineye rastlanmamıştır. Yönetim kurulu toplantılarının yeterli sayı ve sıklıkta yapıldığı da tespit edilmiştir.

Yönetim Kurulunda her üyenin bir oy hakkı olmakla birlikte C grubu hissedarı temsil eden üyenin belirli konularda veto yetkisi vardır. Bu veto yetkisi; askeri satışları tehlikeye sokabilecek kapasite azaltımı, rafineri satışı, bölünme, birleşme ve tasfiye konularında kamunun yararını ve ülke güvenliğini gözetmektedir.

Yönetim kurulu üyelerinin göreve başlamadan önce esas sözleşmeye, şirket içi düzenlemelere ve oluşturulan politikalara uyacaklarına ve uymadıkları takdirde şirketin, menfaat sahiplerinin ve pay sahiplerinin uğrayacakları zararları müteselsilen karşılayacaklarına dair yazılı beyanları bulunmamaktadır.

Esas sözleşmede, pay ve menfaat sahiplerinin yönetim kurulunu toplantıya davet edebilmelerine olanak sağlayacak bir hüküm yoktur. Kurul içi iletişimi sağlamak için özel bir sekreteryaya kurulmuş olmamakla beraber, yönetim kurulu kararlarına ilişkin gündemlerin hazırlanması, kararların yazılması, takibi ve üyelerin incelemesi amacıyla gerekli sunumun yapılması gibi görevler Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı tarafından üstlenilmiştir.

4.3. Yönetim Kurulunun Oluşumu ve Seçimi:

Şirketin yönetim kurulu üyeleri arasında Sermaye Piyasası Kanunu ve Türk Ceza Kanunu çerçevesinde hüküm giymiş kimse bulunmamaktadır. Üyelerin tümü etik değerlere sahip, kendi alanında bilgili ve deneyimli kişiler olup şirket yönetimi görevini lâyıkıyla yerine getirebilecek yeterliliktedirler.

11 kişilik Yönetim Kurulunun sadece 1 üyesi icracı olup, Yönetim Kurulu Başkanı ve İcra başkanı/Genel Müdür de aynı kişi değildir.

Buna mukabil, yönetim kurulu üyelerinin yeterlilik kriterleri şirket esas sözleşmesinde yer almamaktadır. Yönetim kurulu üyeleri içerisinde, görevlerini hiçbir etki altında kalmaksızın icra etme niteliğine ve potansiyeline sahip, bağımsız üye bulunmasına yönelik çalışma yapılmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca, yönetim kurulu üyelerinin seçiminde birikimli oy sistemi kullanılmamaktadır.

Yönetim kurulunda ve dolayısıyla yönetim kurulu bünyesinde oluşturulmuş ve oluşturulacak komitelerde bağımsız üye bulunmaması ve birikimli oy sisteminin benimsenmemiş olması Sermaye Piyasası Kurulu "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ne tam uyum açısından önemli birer eksikliklerdir.

4.4. Yönetim Kuruluna Sağlanan Mali Haklar:

Yönetim kurulu üyelerinin şirkete borçlu olmadığı ve lehlerine verilmiş herhangi bir borç veya kredi bulunmadığı bu inceleme sürecinde şirket yetkilileri tarafından beyan edilmiştir. Üyelere ödenen hakkı huzur yeterlidir ve genel kurul tarafından tespit edilmiştir.

Ne var ki, yönetim kurulu üyeleri için oluşturulmuş bir ödüllendirme politikası yoktur ve performans kriterleri yazılı olarak belirlenmemiştir.

4.5. Yönetim Kurulunda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı:

Şirketin yönetim kurulu bünyesinde denetim komitesi kurulmuştur. Komitenin başkanı, şirkette bağımsız üye bulunmadığından bağımsız üyelerden seçilememiştir. Denetim komitesi, iç denetim mekanizmalarının yeterli ve şeffaf bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirleri almıştır. Denetim komitesi ayrıca bağımsız denetim kuruluşuyla olan ilişkiyi ve muhasebe standartlarına olan uyumu denetlemektedir.

Denetimden sorumlu komite, kamuya açıklanacak periyodik mali tabloların ve dipnotlarının, mevcut mevzuat ve uluslararası muhasebe standartlarına uygunluğunu denetlemektedir. Bu durumu bağımsız denetim kuruluşunun görüşünü de alarak yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmektedir.

Şirketin hizmet alacağı bağımsız denetim kuruluşunun seçimi ve bu kuruluştan alınacak hizmetler, denetimden sorumlu komitenin ön onayından geçtikten sonra şirket yönetim kuruluna sunulmaktadır. Bağımsız denetim kuruluşunun seçimi için teklif götürülmeden önce denetimden sorumlu komite, bağımsız denetim kuruluşunun bağımsızlığını zedeleyebilecek bir husus bulunup bulunmadığını incelemekte ve teklifini buna göre yapmaktadır.

Tüpraş'ın kurumsal yönetim ilkelerine uyumunu izlemek, bu konuda iyileştirme çalışmalarında bulunmak ve yönetim kuruluna öneriler sunmak üzere bir kurumsal yönetim komitesi kurulmuştur. Komite, şirkette kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyorsa gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit ederek yönetim kuruluna uygulamaları iyileştirici önerilerde bulunmakta ve pay sahipleri ile ilişkiler biriminin çalışmalarını koordine etmektedir.

Komitenin çalışma esaslarında sıralanan görevleri arasında, yönetim kuruluna uygun adayların saptanması, değerlendirilmesi, eğitilmesi ve ödüllendirilmesi konularında şeffaf bir sistemin oluşturulması ve bu hususta politika ve stratejiler belirlenmesi; yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin sayısı konusunda öneriler geliştirilmesi ve yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin performans değerlendirmesi, kariyer plânlaması ve ödüllendirmesi konusundaki yaklaşım, ilke ve uygulamaların belirlenmesi ve gözetilmesi de bulunmaktadır. Ancak, incelenen toplantı tutanaklarında bu görevin ifa edildiğine dair bir maddeye rastlanmamıştır.

Bu komitelere ilave olarak yönetim kurulu'na destek vermek amacı ile bir Etik Kurul ile şirket'in karşı karşıya olduğu riskleri tanımlamak, ölçmek,

analiz etmek, izlemek ve raporlamak, kontrol edilebilen ve kontrol edilemeyen riskleri azaltmak amacıyla bir Risk Yönetim Komitesi oluşturulmuştur.

4.6. Yöneticiler:

Şirket yöneticilerinin, şirket işlerini misyon, vizyon ve stratejik hedefler doğrultusunda yürüttükleri ve bu amaçla yönetim kurulunun her yıl onayladığı finansal ve operasyonel plânlara uygun hareket ettikleri gözlemlenmiştir. Ayrıca, yöneticilerin bu görevlerini ifa edebilmek için yeterli yetki ile donatıldıkları ve yeterli profesyonel nitelikleri haiz oldukları tespit edilmiştir. Yöneticiler arasında şirket işleriyle ilgili olarak haksız menfaat elde etmiş kimse yoktur. Ayrıca, yöneticiler arasında Sermaye Piyasası Kanunu ve Türk Ceza Kanunu çerçevesinde hüküm giymiş kimse olmadığı şirket yetkililerince bu inceleme sürecinde beyan edilmiştir. Buna karşın, tüm çalışanlar ile yapılan iş akitlerinde işten ayrılımları durumunda şirketin rekabet ettiği başka bir şirkette çalışamayacakları yolunda cezai müeyyide ihtiva eden madde bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, yöneticilerin yapılan işlerin esas sözleşmeye ve şirket içi düzenlemelere uygunluğu konusunda yönetim kuruluna periyodik raporlar verdikleri şirket yetkililerince beyan edilmiştir. Ayrıca, yöneticilerin görevlerini gereği gibi yerine getirememeleri nedeniyle, şirketin ve üçüncü kişilerin uğradıkları zararların tazmini ile ilgili olarak mesleki sorumluluk sigortasının yaptırılmış olması ilkelere uyum açısından olumlu bir husus olarak tesbit edilmiştir.

Notların Anlamı

Not	Anlamı
9 - 10	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne büyük ölçüde uyum sağlamış ve tüm politika ve önlemleri uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları etkin bir şekilde oluşturulmuş ve işlemektedir. Tüm kurumsal yönetim riskleri tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. Pay ve menfaat sahiplerinin hakları en adil şekilde gözetilmektedir; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık faaliyetleri en üst düzeydedir, ve yönetim kurulunun yapı ve işleyişi en iyi uygulama kategorisindedir. Bu alanlarda hemen hemen hiçbir zaaf bulunmamaktadır. İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ne en üst düzeyde dahil edilmek hakkedilmiştir.
7 - 8	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağlamış ve çoğu gerekli politika ve önlemleri uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, az sayıda iyileştirmelere gerek duyulsa da etkin bir şekilde oluşturulmuş ve işlemektedir. Kurumsal yönetim risklerinin çoğunluğu tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. Pay ve menfaat sahiplerinin hakları adil şekilde gözetilmektedir; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık faaliyetleri üst düzeydedir, ve yönetim kurulunun yapı ve işleyişi sağlam temellere dayandırılmıştır. Çok büyük riskler teşkil etmese de, bu alanların biri veya birkaçında bazı iyileştirmeler gereklidir. İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ne üst düzeyde dahil edilmek hakkedilmiştir.
6	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne orta derecede uyum sağlamış ve gerekli politika ve önlemlerin bir kısmını uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, orta derecede oluşturulmuş ve işlemekte, ancak iyileştirmelere gerek vardır. Kurumsal yönetim risklerinin bir kısmı tespit edilmiş ve aktif bir şekilde yönetilmektedir. İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dahil edilmek hakkedilmiş ve ulusal standartlara uyum sağlanmıştır ancak uluslararası platformlarda bu standartların gerisinde kalınabilir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının bazılarında iyileştirmeler gerekmektedir.
4 - 5	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne gereken asgari derecede uyum sağlamış ve gerekli politika ve önlemlerin standartların altında bir kısmını uygulamaya sokmuştur. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, gereken asgari derecede oluşturulmuş, ancak tam etkin bir şekilde işlememektedir. Kurumsal yönetim riskleri tamamen tespit edilmemiş ve aktif bir şekilde yönetilmemektedir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının bazılarında veya hepsinde önemli iyileştirmeler gerekmektedir.
<4	Şirket SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum sağlamamıştır ve gerekli politika ve önlemleri zayıftır. Yönetim ve iç kontrol mekanizmaları, gerekli etkinlikte oluşturulmamıştır. Önemli kurumsal yönetim riskleri mevcut olup bu riskler aktif bir şekilde yönetilmemekte ve şirket kurumsal yönetim ilkelerine duyarlı değildir. Pay sahipleri; menfaat sahipleri; kamuyu aydınlatma ve şeffaflık; ve yönetim kurulu alanlarının hepsinde önemli zaaf vardır. Yatırımcı güveni zedelenebilir ve maddi zararlar oluşabilir.